

ความเป็นมาและความสำคัญ

ในปัจจุบันถ้ากล่าวถึงปัญหาสิ่งแวดล้อม ทุกคนคงจะตระหนักและเข้าใจถึงความน่าสะพรึงกลัวที่เข้ามากระทบกระเทือนต่อคุณภาพชีวิต ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องที่ถูกกล่าวขวัญถึงกันอย่างกว้างขวางในทุก ๆ วงการ เนื่องจากการได้ประสบกับผลของการสูญเสียนี้ และประจักษ์ว่าเป็นปัญหาใหญ่ที่คงจะต้องรีบแก้ไขอย่างรีบด่วน

สำหรับประเทศไทยก็เริ่มต้นตัวในการรณรงค์รักษาสิ่งแวดล้อมด้วยเช่นกัน เพราะเราประสบปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ออกมาต่อเนื่องเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน เช่น ปัญหาการเน่าเสียของแม่น้ำเจ้าพระยา อันเกิดจากการระบายน้ำเสีย การทิ้งขยะมูลฝอยจากบ้านเรือน โรงงานอุตสาหกรรมและสถานที่ต่าง ๆ ปัญหาอากาศเป็นพิษจากควันเสียรถยนต์จากโรงงาน ป่าไม้ถูกทำลาย จนเป็นสาเหตุให้เกิดปัญหาน้ำท่วม เป็นต้น ปัญหาเหล่านี้เป็นที่สนใจค่อนักวิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อม นักนิเวศวิทยา รวมทั้งบุคคลต่าง ๆ เป็นอย่างยิ่งได้มีความพยายามในการรณรงค์ เพื่ออนุรักษ์ธรรมชาติและรักษาสภาพแวดล้อมโดยวิธีการต่าง ๆ มากมาย ตลอดจนการแก้ไขปัญหาทางเทคนิค เช่น การลดจำนวนประชากร การออกกฎหมาย สงวนสิ่งแวดล้อมและอื่น ๆ แต่ก็ยังเป็นเพียงวงแคบ ๆ และได้ผลทางด้านเทคนิคเท่านั้น การแก้ปัญหาที่จะช่วยพัฒนาประชากรและดาวนั้น ควรจะได้คำนึงถึงตัวบุคคลแต่ละคนควบคู่ไปด้วย เพราะมนุษย์นั้นคือตัวการที่ทำให้เกิดปัญหาเหล่านี้ การแก้ปัญหาจึงสมควรใส่ใจในจุดเริ่มต้นของปัญหาคือตัวบุคคล ด้วยการปลูกฝังความรู้ความเข้าใจทางจริยธรรมในการปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อมอย่างถูกต้องเหมาะสม (รวมพร อุ๋นวรรณธรรม, 2526) ดังนั้นแนวทางที่ควรจะเป็นไปได้คือจะต้องให้การศึกษาด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อม (วินัย วีระวัฒนานนท์, 2530) ทั้งนี้เพราะ ผลของการศึกษาและการให้ความรู้ความเข้าใจนั้นสามารถปรับและปรุงแต่งเจตคติ พฤติกรรม ตลอดจนเสริมสร้างค่านิยมและก่อให้เกิดความสำนึกต่อความรับผิดชอบทางด้านสิ่งแวดล้อมได้ (สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ, 2523) การเรียนรู้และทำความเข้าใจในเรื่องของสิ่งแวดล้อม จึงมีความสำคัญ

และจำเป็นอย่างไร (ไพฑูริย์ สีนลาวัฒน์, 2534)

ดังนั้นในการให้การศึกษาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม จึงถือได้ว่าเป็นมาตรการที่สามารถแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมได้อย่างถาวร แม้ว่าวิธีการค่อนข้างซับซ้อนและผลที่ได้จะปรากฏออกมาในระยะยาว อย่างไรก็ตามในขณะนี้ควรถือได้ว่าประเทศไทยได้ถือการให้การศึกษาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ ดังเช่นที่ได้กำหนดไว้ในแนวทางการพัฒนาเร่งรัดจัดการศึกษาประชาสัมพันธ์ เรื่องสิ่งแวดล้อมแก่ประชาชน ในนโยบายสิ่งแวดล้อมปี 2524 ว่า

1. ให้มีหลักสูตรวิชาสิ่งแวดล้อมในทุกระดับการศึกษา รวมทั้งการเผยแพร่โดยทางสื่อมวลชน การประชุมอบรมและสัมมนา
2. ให้มีการฝึกอบรมทางด้านวิชาการสิ่งแวดล้อมในหน่วยราชการต่าง ๆ เพื่อนำไปพิจารณาในการวางแผนและปฏิบัติงาน
3. ให้ทำการรณรงค์ในกิจกรรมต่าง ๆ ในอันที่จะส่งเสริมและสร้างสรรค์คุณภาพสิ่งแวดล้อม

จากแนวนโยบายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) ได้กำหนดนโยบายเรื่องสิ่งแวดล้อมศึกษาไว้ดังนี้

1. ให้มีการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาสิ่งแวดล้อมในทุกระดับ
2. ให้มีการผลิตบุคลากรด้านสิ่งแวดล้อมในระดับอุดมศึกษา
3. ให้มีการจัดสิ่งแวดล้อมศึกษาในลักษณะผสมผสานในหลายสาขาวิชา
4. ให้มีการปรับปรุงหลักสูตรและวิธีสอน
5. ให้มีการให้ศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมแก่ประชาชนทั่วไป
6. ให้มีการจัดหลักสูตรการฝึกอบรมระยะสั้นแก่ผู้ปฏิบัติงานพัฒนาสิ่งแวดล้อม ทั้ง

ในภาครัฐและเอกชน

และในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (2535-2539) ได้วางนโยบายในด้านการส่งเสริมการศึกษาโดยกำหนดในส่วนที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมไว้ว่า

1. เร่งปรับปรุงคุณภาพการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ และทักษะพื้นฐานทางวิชาการและด้านอาชีพที่เหมาะสมกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น และสังคม รวมทั้งค่านิยมที่ถูกต้องมีความสำนึกในความเป็นคนไทย ตระหนักในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมและทรัพยากรของท้องถิ่นและของชาติ มีนิสัยรักการแสวงหาความรู้และมีสุขภาพ

พลาณามัยสมบูรณ์

2. พัฒนาหลักสูตรให้มีความเชื่อมโยงและต่อเนื่องกันในแต่ละระดับและประเภท การศึกษาให้มีความยืดหยุ่นสอดคล้องกับท้องถิ่นและทันต่อความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งเน้นความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรม ศิลปวัฒนธรรม ทักษะการ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3. สนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเน้นในเรื่องความมีวินัย ความสามัคคี ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ ความขยัน ความประหยัด ซอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและมีจิตสำนึกที่จะ มีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม อนุรักษ์ รักษาและพัฒนาศิลปวัฒนธรรม ทักษะการธรรมชาติ และ สิ่งแวดล้อม รวมทั้งมีสุขภาพพลาณามัยสมบูรณ์

ในวัยเด็กเป็นวัยแห่งการเตรียมตัว เพื่อเข้าเป็นสมาชิกในสังคมใหม่ รวมไปถึง การเป็นผู้ใหญ่ที่นั่นต้องเริ่มกันตั้งแต่เด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งระยะก่อนวัยเรียน ดังที่ พูนสุข บุณย์สวัสดิ์ (2523) ได้กล่าวว่า การเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กในวัยนี้เปรียบเสมือนการ ดอกเสี้ยวที่ปลูกและมั่นคงก่อนก่อสร้างตึกสูง ๆ เพื่อป้องกันไม่ให้ตึกโค่นลงมาภายหลัง เด็ก ในช่วงก่อนวัยเรียนนี้มีความสำคัญต่อชีวิตอย่างยิ่ง เป็นวัยที่เริ่มเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว มีความสนใจและอยากรู้อยากเห็น เป็นช่วงอายุที่มีความละเอียดอ่อน เป็นวัยทองของชีวิต จากรายงานการศึกษาทางชีววิทยาล่าสุดของมูลนิธิเพื่อพัฒนาเด็กเล็กในประเทศญี่ปุ่นพบว่า เด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 เดือน เซลล์สมองได้พัฒนาไปถึง 50% คือจาก 6 เดือนถึง 5 ขวบ ก็ จะพัฒนาเพิ่มขึ้นเป็น 20-30% เซลล์สมองของมนุษย์ภายในอายุ 3 ขวบ จึงมีอัตราที่พัฒนา เร็วมาก ในระยะที่ยังเป็นเด็กอยู่นี้ถ้าหากได้รับการส่งเสริมพัฒนาการไปตามขั้นตอนอย่าง เพียงพอแล้ว ผลก็ตามมาก็คือ เด็กจะมีความมั่นใจในตนเองและมีความมั่นคงทางจิตใจ รู้จัก ปรับตัวให้เข้ากับสังคมและสิ่งแวดล้อมรอบตัว สามารถอยู่กับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งจะ เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพและมีสุขภาพจิตสมบูรณ์

ปัจจุบันมีหน่วยงานและสถาบันหลายฝ่ายกำลังดำเนินการเพื่อปลูกฝังและให้การ ส่งเสริมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้แก่เด็กและเยาวชนไทย เช่น หน่วยงานหรือสถาบันทั้ง ของรัฐบาลและของเอกชนที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนและบ้าน เป็นต้น หน่วยงานและ สถาบันเหล่านี้ มีบทบาทในการส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและเยาวชนแตกต่างกันออกไป

สถาบันครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่ได้เกิดได้เกี่ยวข้องกับเริ่มเรียนรู้กิจการดำรงชีวิตเป็นสถาบันที่ใกล้ชิดกับเด็กมากกว่าสถาบันอื่น ๆ แต่ปัจจุบันผู้ปกครองส่วนใหญ่ต่างต้องออกไปประกอบอาชีพเลี้ยงครอบครัว เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจการครองชีพที่สูงขึ้น จึงไม่มีเวลาที่จะพบปะดูแลสั่งสอนลูกได้เพียงพอ อานนท์ อาภาภิรมย์ (2520) กล่าวว่า การดำเนินชีวิตต้องรีบเร่งตั้งแต่เช้าจนถึงเข้านอน บางครอบครัวลูกไม่ได้พบหน้าพ่อแม่ ผู้ปกครองเป็นเวลาหลาย ๆ วัน การอบรมบ่มนิสัย การส่งเสริมเรื่องกิจกรรมต่าง ๆ จึงตกเป็นหน้าที่ของโรงเรียน

ดังนี้ Harry C. Gracey (1967) กล่าวว่า มีข้อน่าสังเกตว่า เมื่อเด็กแรกเกิดจนถึงก่อนเข้าเรียนในโรงเรียน เด็กได้รับการเตรียมตัวเพื่อการเรียนรู้ ระเบียบสังคมแบบทางการในโรงเรียนน้อยมาก บทบาทสำคัญของโรงเรียนอนุบาลจึงได้แก่ การสอนเด็กให้รู้จักบทบาทของการเป็นนักเรียน ซึ่งเป็นบทบาทที่นักการศึกษา ผู้บริหารและครู กำหนดว่าเหมาะสมกับการอยู่ร่วมกันในโรงเรียน และเมื่อเด็กโตขึ้นเด็กจะเรียนรู้บทบาทของการเป็นสมาชิกที่ดีในสังคมได้เอง

โรงเรียนอนุบาลจึงเป็นสถาบันหนึ่งที่มีหน้าที่ในการส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยมีแนวการจัดประสบการณ์ที่แน่นอน มีการปลูกฝัง จัดกิจกรรมถ่ายทอด และประเมินผลอย่างมีระบบ นอกจากนี้เด็กยังมีโอกาสได้เรียนรู้การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมกิจกรรมนอกหลักสูตร ระเบียบและเงื่อนไขของโรงเรียนที่เด็กต้องปฏิบัติ เช่น ไม่เด็ดใบไม้ หรือดอกไม้ในบริเวณโรงเรียน ทำให้เด็กได้เรียนรู้เรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมไปในตัว

จากข้อความข้างต้นจะเห็นถึงความสำคัญของโรงเรียน โดยเฉพาะโรงเรียนในระดับอนุบาล ซึ่งมีหน้าที่ในการส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ผู้ที่มีบทบาทที่สำคัญที่สุดในโรงเรียนก็คือครูนั่นเอง ครูเป็นตัวจักรสำคัญที่จะทำให้การดำเนินการทั้งหลายในโรงเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ จากการพระราชทานสัมภาษณ์พิเศษ สมเด็จพระพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา (โลกสี เขียว, 2535) ทรงมีพระราชดำรัสแก่ผู้ที่ทูลสัมภาษณ์พระองค์ในเรื่องของบทบาทครูในการส่งเสริมในด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้แก่เยาวชนว่า สำหรับเด็ก ๆ ครูมีส่วนสำคัญมาก โดยเฉพาะครูอนุบาล เพราะครูบอกอะไรเด็กก็เชื่อ อย่างเช่นพระเจ้าอยู่หัวสมัยยังทรงพระเยาว์ เสด็จไปโรงเรียนอนุบาล เวลาครูบอกอะไรกลับมาเล่าให้ฟังว่าครูบอกอย่างนั้นอย่างนี้ จะทรงเชื่อและทรงทำตามคนเป็นครูต้องเป็นผู้ที่มีใจเมตตาเสียสละ เป็นงานที่น่ายากยิ่งยิ่ง ต้องให้ครูมีความรู้ในเรื่องที่จะสอนจริง ๆ ด้วย และ

จากคำกล่าวของ เกษม จันทรแก้ว (2529) กล่าวว่า การสอนในเรื่องสิ่งแวดล้อมในเด็กอนุบาลนั้น ครูนอกจากจะสอนในระบบโรงเรียนที่มีชั้นตอนและขอบข่ายการสอนอย่างมีระบบแล้ว การเรียนการสอนนอกระบบหรือการส่งเสริมจะช่วยให้การเรียนการสอนดีขึ้น

ดังนั้นครูอนุบาลจำเป็นต้องทำอย่างอื่นที่จะช่วยเหลือให้เด็กได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ตามวัยของเขาให้เด็กได้มีประสบการณ์ชีวิตเพื่อให้เขามีความรอบรู้และสามารถอยู่ในสังคมได้ ด้วยเหตุนี้ครูปฐมวัยจึงมีหน้าที่จัดกิจกรรมส่งเสริมให้เด็กพิจารณาและเลือกกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ เหมาะสมตามวัย เช่น การเล่านิทาน การเชิดหุ่น การร้องเพลงและทำท่าตามจังหวะ การเล่นสมมติ การแสดงละคร ซึ่งเด็กจะนำไปปฏิบัติได้ด้วย เพื่อส่งเสริมประสบการณ์ชีวิตของเด็กให้ดีขึ้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นทำให้เห็นถึงความสำคัญของการส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนอนุบาล เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้และได้พัฒนาเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดี การที่จะให้เด็กเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีนั้น ในการเรียนการสอนผู้สอนควรพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดทัศนคติที่ดีต่อสิ่งแวดล้อมเสียก่อน ทัศนคติที่ดีจะนำไปสู่ค่านิยมที่ดี และพฤติกรรมที่เหมาะสมในเรื่องสิ่งแวดล้อมต่อไป (ภาสินี เปี่ยมพงศสานต์, 2534)

บทบาทของผู้ใหญ่ ไม่ว่าจะเป็นพ่อแม่ ครู หรือผู้ดูแลเด็ก ย่อมมีความสำคัญในการที่จะจัดสภาพการณ์และสถานการณ์ที่เหมาะสมให้กับเด็กได้ เด็กเรียนรู้สืบทอดค่านิยมจากผู้ใหญ่ คุณบอบอย่างพฤติกรรมจากผู้ใหญ่ และซับซ้อนแนวความคิดต่าง ๆ จากผู้ใหญ่ในชีวิตประจำวัน ฉะนั้นผู้ใหญ่จึงควรเข้าใจบทบาทของตนและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเด็กอยู่เสมอ (สุนัน อมรวิวัฒน์, 2524)

จะเห็นได้ว่า ในการส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมนั้น ครูคือผู้มีบทบาทในการส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม อันเป็นกระบวนการพื้นฐานที่จะนำไปสู่การมีพฤติกรรมที่ดีและเหมาะสมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมต่อไป

การวิจัยนี้มีผู้วิจัยเลือกศึกษาบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจากแนวคิดของ เกษม จันทรแก้ว ซึ่งครอบคลุมบทบาท 4 ด้าน คือ

1. บทบาทในฐานะเป็นผู้สร้างความรู้ความเข้าใจ
2. บทบาทในฐานะเป็นผู้ส่งเสริมในด้านการป้องกันรักษา
3. บทบาทในฐานะเป็นผู้ส่งเสริมในด้านการปรับปรุงฟื้นฟู
4. บทบาทในฐานะเป็นผู้ส่งเสริมในด้านการนำกลับมาใช้ประโยชน์

จากบทบาทของครูซึ่งมีความสำคัญดังกล่าว ดังนั้นครูจึงจำเป็นต้องมีความรู้ในเรื่องสิ่งแวดล้อม เพื่อให้สามารถที่จะส่งเสริมให้เกิดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้เกิดแก่เด็กได้

ในด้านการส่งเสริมการศึกษาและการประชาสัมพันธ์ด้านสิ่งแวดล้อมนั้น รัฐได้กำหนดนโยบายและมาตรการด้านการศึกษาและการประชาสัมพันธ์ด้านสิ่งแวดล้อมไว้ ดังนี้

นโยบาย 1 ส่งเสริมการให้การศึกษาและความรู้ความเข้าใจเรื่องความสำคัญของสิ่งแวดล้อมแก่ประชาชนโดยทั่วไป

นโยบาย 2 ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการศึกษาเรื่องสิ่งแวดล้อมในสถาบันการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาล ประถม มัธยม และอุดมศึกษา รวมทั้งการศึกษาระบบนอกโรงเรียนด้วย

นโยบาย 3 ส่งเสริมให้มีการศึกษาและฝึกอบรมเรื่องสิ่งแวดล้อมในกระบวนการศึกษานอกโรงเรียนในโครงการฝึกอบรม ในชมรม สมาคม และชุมชนต่าง ๆ

นโยบาย 4 สนับสนุนและเสนอแนะให้มีการศึกษาวิจัยและพิจารณาผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากโครงการอุตสาหกรรมหรือโครงการอื่น ๆ ทั้งในเขตเมืองและชนบท

นโยบาย 5 เผยแพร่และประชาสัมพันธ์เรื่องภัยอันตรายจากมลพิษทางสภาวะแวดล้อม การทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อม ตลอดจนวิธีการแก้ไขและการประสานงานเพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม

นโยบาย 6 ส่งเสริมให้มีการดำเนินการทางด้านสื่อสารมวลชน เพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์งานสิ่งแวดล้อมให้กว้างขวางและมีประสิทธิภาพ

นโยบาย 7 ส่งเสริมและร่วมมือกับภาคเอกชนและองค์การของรัฐในการรณรงค์เพื่อป้องกันและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

การที่จะให้นโยบายดังกล่าวข้างต้นบังเกิดผล จำเป็นต้องกำหนดมาตรการที่สำคัญไว้ 19 มาตรการ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบการศึกษาในโรงเรียนคือ

1. จัดโครงการรณรงค์ ป้องกันมลพิษทางสภาวะแวดล้อมเฉพาะเรื่อง เช่น มลพิษทางน้ำและอากาศ ฯลฯ โดยร่วมมือกับส่วนราชการและเอกชนที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสื่อมวลชนด้านต่าง ๆ

2. ร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการในการสอดแทรกเรื่องสิ่งแวดล้อมไว้ในหลักสูตรการศึกษาระดับต่าง ๆ ทั้งภาคอนุบาล ประถม มัธยม

การส่งเสริมการศึกษาและประชาสัมพันธ์ด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งรัฐได้กำหนดนโยบาย

และมาตรการ อันได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้มีการปรับปรุงแก้ไขอยู่เสมอ เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์และได้พิจารณาถึงวัตถุประสงค์เพื่อผนวกเข้ากับนโยบายอนุรักษ์ธรรมชาติ ซึ่งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีคือ

รักษาจำนวนพืชและสัตว์ท้องถิ่นและแหล่งกำเนิดรวมทั้งสภาพแวดล้อมทางกายภาพตามธรรมชาติ ได้แก่ ดิน น้ำ อันจำเป็นต่อสิ่งมีชีวิต ทั้งนี้เพื่อให้เป็นมรดกทางธรรมชาติและเพื่อประโยชน์ในการศึกษา นันทนาการและการใช้ประโยชน์ที่เหมาะสมตลอดไป (สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ, 2521)

เพื่อสนองตอบต่อแนวนโยบายและมาตรการดังกล่าวข้างต้น กรมวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2522) ได้สร้างแนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 1-2 ขึ้น โดยแบ่งแนวการจัดประสบการณ์ออกเป็น 3 แนวประสบการณ์ คือ

เตรียมสร้างเสริมทักษะภาษาไทย เตรียมสร้างเสริมทักษะคณิตศาสตร์ เตรียมสร้างเสริมประสบการณ์และเตรียมสร้างเสริมลักษณะนิสัย เพื่อมุ่งเตรียมความพร้อมและวางพื้นฐานของการอบรมเลี้ยงดูให้ถูกต้องตามพัฒนาการของเด็กทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยกำหนดในส่วนของ การเตรียมสร้างเสริมประสบการณ์มีความมุ่งหมายดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้ร่างกายแข็งแรง มีสุขนิสัยที่ดีในการรับประทานอาหาร การพักผ่อน การขับถ่าย และการรักษาความสะอาด
2. เพื่อให้รู้จักช่วยเหลือตนเองและผู้อื่นให้ปลอดภัยและพ้นจากโรคภัยไข้เจ็บ
3. เพื่อปลูกฝังและอบรมให้มีสังคมนิสัยที่ดี สามารถอยู่เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
4. เพื่อปลูกฝังให้มีอุปนิสัยที่ดี มีอิริยาบถดี มีใจร่าเริงแจ่มใส อยู่ในขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของไทย
5. เพื่อให้รู้จักสิทธิหน้าที่ของงานไม่ล่วงล้ำสิทธิของผู้อื่น สอนรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
6. เพื่อให้มีนิสัยซื่อสัตย์สุจริตเห็น ช่างสังเกต มีเหตุผล ศึกษาความจริงเกี่ยวกับธรรมชาติด้วยตนเอง
7. เพื่อให้รู้จักคุณค่ามองเห็นความสวยงาม รักและชื่นชมธรรมชาติ ไม่ทำลาย

ธรรมชาติสิ่งสวยงาม ตลอดจนนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์

เนื้อหาวิชาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่สอดแทรกอยู่ในแนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาล
1-2 (กรมวิชาการ, 2522) มีดังนี้

อนุบาล 1

จุดประสงค์ทั่วไป

1. เพื่อให้มีนิสัยชอบขยี้หรือขยี้เห็น ช่างสังเกต มีเหตุผล ศึกษาหาความจริงเกี่ยวกับธรรมชาติด้วยตนเอง
2. เพื่อให้รู้จักคุณค่ามองเห็นความสวยงาม รักและชื่นชมธรรมชาติไม่ทำลายธรรมชาติสิ่งที่สวยงาม ตลอดจนนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์

จุดประสงค์เฉพาะ

1. ให้เหตุผลง่าย ๆ เกี่ยวกับธรรมชาติที่อยู่รอบ ๆ ตัวได้
2. ไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติต่าง ๆ ทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน

จุดประสงค์เฉพาะ

1. เด็กสามารถเรียกชื่อพืชที่อยู่รอบ ๆ ตัวได้
2. เด็กบอกประโยชน์ของพืชและนำพืชมาใช้ประโยชน์ได้
3. เด็กเพาะเมล็ดพืชได้
4. เด็กสามารถช่วยดูแลต้นไม้ได้
5. เด็กเรียกชื่อสัตว์ต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้ตัวเด็กได้
6. เด็กบอกประโยชน์ของสัตว์ได้
7. เด็กแสดงความเมตตากรุณาต่อสัตว์บางชนิดได้
8. เด็กบอกลักษณะของน้ำที่สะอาดได้
9. เด็กบอกประโยชน์ของน้ำได้
10. เด็กแยกได้ว่าสิ่งใดเป็น ดิน หิน ทราย
11. เด็กบอกประโยชน์ของ ดิน หิน ทรายได้

เนื้อหา

1. พืชที่อยู่รอบ ๆ ตัว
2. สัตว์
3. น้ำ

4. ดิน หิน ทราส

อนุบาล 2จุดประสงค์ทั่วไป

1. เพื่อให้มีนิสัยชอบซักหรือซักเห็น ช่างสังเกต มีเหตุผล ศึกษาหาความจริงเกี่ยวกับธรรมชาติด้วยตนเอง
2. เพื่อให้รู้จักคุณค่ามองเห็นความสวยงาม รักและชื่นชมธรรมชาติ ไม่ทำลายธรรมชาติสิ่งสวยงาม ตลอดจนนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์

จุดประสงค์

1. บอกเหตุผลง่าย ๆ เกี่ยวกับธรรมชาติที่อยู่รอบ ๆ ตัวได้
2. บอกประโยชน์และวิธีการรักษาทรัพยากรของชาติได้

จุดประสงค์เฉพาะ

1. เด็กให้อาหารสัตว์ และรู้จักแบ่งปันสิ่งของให้แก่มิตร
2. เด็กสามารถเรียกชื่อพืชที่อยู่รอบตัวเด็กได้
3. เด็กบอกประโยชน์ของพืชและนำมาใช้ประโยชน์ได้
4. เด็กบอกส่วนต่าง ๆ ของพืชได้
5. เด็กเพาะเมล็ดพืชและนำไปปลูกได้
6. เด็กบำรุงรักษาต้นไม้ได้
7. เด็กบอกชื่อพืชที่เป็นผลิตภัณฑ์หลักของประเทศได้
8. เด็กเรียกชื่อสัตว์ที่อยู่ใกล้ ๆ ตัวได้ 10 ชื่อ
9. เด็กบอกได้ว่าสัตว์ชนิดใดเป็นสัตว์บก สัตว์น้ำ สัตว์เลี้ยง สัตว์ป่า
10. เด็กบอกประโยชน์และโทษของสัตว์ได้
11. เด็กแยกได้ว่าสิ่งใดเป็นดิน หิน ทราส
12. เด็กบอกความแตกต่างระหว่างดิน หิน ทราสได้
13. เด็กบอกประโยชน์ของดิน หิน ทราสได้
14. เด็กนำดิน หิน ทราสมาปั้น ประดิษฐ์ และใช้ประโยชน์อื่น ๆ ได้
15. เด็กบอกประโยชน์ของแม่น้ำ ลำคลอง และทะเลได้

เนื้อหา

1. สิ่งที่อยู่ในบ้านและการดูแลรักษา เช่น สัตว์เลี้ยง ต้นไม้ สิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ
2. พืชที่อยู่รอบ ๆ ตัว และพืชที่เป็นผลิตผลหลักของประเทศ
3. สัตว์
4. ดิน หิน ทราย
5. ลำคลอง แม่น้ำ และทะเล

จากหัวข้อเรื่องของสิ่งแวดล้อมและจุดประสงค์ที่สอดคล้องกันอยู่ในแนวทางการจัดประสบการณ์ (กรมวิชาการ, 2522) นั้น สามารถรวบรวมออกมาให้ครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์ของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยให้สอดคล้องตามนโยบายและมาตรการของรัฐ โดยความเห็นชอบของสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ดังนี้

เนื้อหา	จุดประสงค์
1. การอนุรักษ์ต้นไม้	<ol style="list-style-type: none"> 1. เด็กสามารถช่วยดูแลและบำรุงรักษาต้นไม้ได้ 2. เด็กบอกประโยชน์ของพืชและนำพืชมาใช้เป็นประโยชน์ 3. เด็กเพาะเมล็ดพืชและนำไปปลูกได้
2. การอนุรักษ์สัตว์	<ol style="list-style-type: none"> 1. เด็กสามารถดูแลและบำรุงรักษาสัตว์ได้ 2. เด็กแสดงความเมตตากรูณาต่อสัตว์บางชนิดได้ 3. เด็กบอกประโยชน์และโทษของสัตว์ได้
3. การอนุรักษ์ ดิน หิน ทราย	<ol style="list-style-type: none"> 1. เด็กบอกประโยชน์ของดิน หิน ทรายได้ 2. เด็กนำดิน หิน ทราย มาปั้น ประดิษฐ์ และใช้ประโยชน์อื่น ๆ

เนื้อหา	จุดประสงค์
4. การอนุรักษ์น้ำ	1. เด็กบอกลักษณะของน้ำที่สะอาดได้ 2. เด็กบอกประโยชน์ของน้ำได้ 3. เด็กบอกประโยชน์ของแม่น้ำ ลำคลอง และทะเลได้

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะเลือกศึกษาบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนอนุบาลในส่วนของต้นไม้ สัตว์ ดิน หิน ทราบ น้ำ

ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นว่า โรงเรียนเป็นสถาบันหนึ่งซึ่งมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ดังนั้นการเลือกกลุ่มประชากรโรงเรียนในการวิจัยครั้งนี้ จึงเลือกโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ทั้งนี้เนื่องจากนโยบายการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ได้กำหนดให้มีการสอนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมโดยสนับสนุนให้มีการอบรมผู้สอนให้เข้าใจก่อน และให้มีการปรับปรุงบทเรียน สื่อการสอนให้สามารถปฏิบัติจริงจนคิดเป็นอุปนิสัย เช่น การรักษาความสะอาด การบำรุงรักษาต้นไม้ การปลูกไม้ดอก ไม้ประดับ เป็นต้น และนโยบายการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมยังได้เน้นการรักษาสิ่งแวดล้อมเป็นพิเศษทุกด้าน มิให้เสื่อมโทรมหรือเป็นพิษ โดยให้ความรู้ ฝึกให้เกิดจิตสำนึก และพฤติกรรมที่ดีแก่นักเรียน (นโยบายการศึกษาของ กทม.2533) นอกจากนี้ผู้วิจัยยังปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาของเอกชน และมีข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับโรงเรียนอนุบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จึงคาดว่าจะสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้อย่างครบถ้วน อีกทั้งผู้วิจัยยังสามารถนำผลจากการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ได้ด้วย และประการสำคัญโรงเรียนอนุบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร มีการเปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 1 - ระดับชั้นอนุบาล 3 ซึ่งสอดคล้องกับขอบเขตของงานวิจัยครั้งนี้ ซึ่งงานวิจัยนี้จะ เป็นประโยชน์ช่วยให้ทราบว่า ครูมีบทบาทในการส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนอนุบาลในด้านใดเพียงใด และจะเป็นแนวทางที่จะช่วยให้ครูสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่อย่างสมบูรณ์ เพื่อให้เด็กเรียนมีค่านิยมทางสิ่งแวดล้อมที่ดี มีพฤติกรรมที่ดีต่อสิ่งแวดล้อม อันจะนำมาซึ่งคุณภาพชีวิตที่ดีและสิ่งแวดล้อมที่ดีต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในด้านเป็นผู้สร้างความรู้ความเข้าใจ การป้องกันรักษา การปรับปรุงฟื้นฟู และการนำกลับมาใช้ประโยชน์ แก่ นักเรียนอนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

บทบาทของครู หมายถึง พฤติกรรมที่ครูแสดงออกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ซึ่งครอบคลุมบทบาท 4 ด้าน ดังนี้ บทบาทในฐานะเป็นผู้สร้างความรู้ความเข้าใจ บทบาทในฐานะเป็นผู้ส่งเสริมในด้านการป้องกันรักษา บทบาทในฐานะเป็นผู้ส่งเสริมในด้านการปรับปรุง ฟื้นฟู และบทบาทในฐานะเป็นผู้ส่งเสริมในด้านการนำกลับมาใช้ประโยชน์

การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม หมายถึง การใช้สิ่งแวดล้อมอย่างฉลาดและมีเหตุผล เพื่อที่จะให้สิ่งแวดล้อมนั้นมีคุณภาพที่ดีตลอดไปสำหรับการมีชีวิตรอยู่ของมนุษย์ ตลอดจนความรู้ความเข้าใจ การป้องกันรักษา การปรับปรุง ฟื้นฟู และการนำกลับมาใช้ประโยชน์ ซึ่งรวมไปถึงการหาทางป้องกันมลพิษของสิ่งแวดล้อมไม่ให้เกิดในสังคมส่วนรวมด้วย ได้แก่ การอนุรักษ์เรื่องต้นไม้ สัตว์ ดิน หิน ทรายและน้ำ

การส่งเสริม หมายถึง การที่ครูให้ความสำคัญและสนับสนุนให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ การป้องกันรักษา การปรับปรุง ฟื้นฟู และการนำกลับมาใช้ประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อม

นักเรียนอนุบาล หมายถึง เด็กอายุ 3-6 ปี ที่เข้าเรียนในชั้นอนุบาลปีที่ 1 ชั้นอนุบาลปีที่ 2 และชั้นอนุบาลปีที่ 3 ในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2535

โรงเรียนอนุบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร หมายถึง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนชั้นอนุบาลปีที่ 1 - ชั้นอนุบาลปีที่ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2535

ครูอนุบาล หมายถึง ครูที่ปฏิบัติการสอนชั้นอนุบาลปีที่ 1 - ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2535

ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ครูใหญ่หรืออาจารย์ใหญ่ในโรงเรียนอนุบาล สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2535

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
ของนักเรียนอนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพ
มหานคร ซึ่งครอบคลุมบทบาท 4 ด้าน ดังนี้คือ บทบาทในฐานะเป็นผู้สร้างความรู้ความเข้าใจ
บทบาทในฐานะเป็นผู้ส่งเสริมในด้านการป้องกันรักษา บทบาทในฐานะเป็นผู้ส่งเสริมในด้าน
การปรับปรุง พื้นฟู และบทบาทในฐานะเป็นผู้ส่งเสริมในด้านการนำกลับมาใช้ประโยชน์
2. เนื้อหาของการส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน ได้แก่ การอนุรักษ์
ต้นไม้ สัตว์ ดิน หิน ทราช และน้ำ

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ผู้วิจัยถือว่าข้อมูลที่ได้รับการตอบแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ผู้บริหาร
และครูอนุบาลเป็นไปตามความจริงทุกประการ
2. แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ ผู้บริหารและครูที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ถือว่ามี
ความเชื่อถือได้ เพราะผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ และได้นำไปทดลองใช้แล้ว

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและตัวอย่างประชากร
 - 1.1 ประชากรที่ศึกษาค้างนี้ เป็นผู้บริหารโรงเรียน 534 คน และครู
อนุบาล 4,207 คน จากโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
กรุงเทพมหานคร และโรงเรียนที่เปิดสอนชั้นอนุบาลปีที่ 1 - ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ซึ่งมีจำนวน
534 โรงเรียน
 - 1.2 ตัวอย่างประชากร เป็นผู้บริหารโรงเรียน และครูอนุบาลที่ได้มาจาก
กลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มของ ทาโร ยามาเน (Taro Yamane) อ้างถึงใน ประคอง
กรรมสูตร, 2530) ได้ตัวอย่างประชากรผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 229 คน และตัวอย่าง
ประชากรครูอนุบาล จำนวน 365 คน จาก 229 โรงเรียน และนำกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว

มาสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก ในการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน และครูอนุบาลจำนวนร้อยละ 10 จากจำนวนผู้บริหารและครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร ได้จำนวนผู้บริหาร 23 คน และครูอนุบาล 36 คน รวม 59 คน และสังเกตโรงเรียน จำนวนร้อยละ 10 จากโรงเรียนอนุบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรในการสอบถาม ได้โรงเรียนอนุบาลที่เป็นตัวอย่างประชากรในการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมทั้งหมด 23 โรงเรียน และนำกลุ่มตัวอย่างประชากรดังกล่าวมาสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เพื่อให้โรงเรียนทุกโรงเรียนมีโอกาสมาเลือกเป็นตัวอย่างประชากรในการหาข้อมูลเพิ่มเติมเท่ากัน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกต มีจำนวนทั้งหมด 5 ชุด คือ

- 2.1 แบบสอบถามผู้บริหาร
- 2.2 แบบสอบถามครูอนุบาล
- 2.3 แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร
- 2.4 แบบสัมภาษณ์ครูอนุบาล
- 2.5 แบบสังเกตโรงเรียน

เพื่อศึกษาบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแก่นักเรียนอนุบาล เกี่ยวกับเป้าหมาย นโยบาย การส่งเสริมสนับสนุน และบทบาทครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในด้านเป็นผู้ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ เป็นผู้ส่งเสริมในด้านการป้องกันรักษา เป็นผู้ส่งเสริมในด้านการปรับปรุงฟื้นฟู และเป็นผู้ส่งเสริมในด้านการนำกลับมาใช้ประโยชน์ ตลอดจนปัญหาในด้านต่าง ๆ 4 ด้าน คือ ด้านการบริหาร ด้านอุปกรณ์และสถานที่ ด้านบุคลากร ด้านตัวเด็กปฐมวัย และข้อเสนอแนะ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check list) คำถามปลายเปิด (Open_ended) และแบบประเมินค่า (Rating Scale) ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เป็นแบบเลือกตอบ (Check list) และแบบปลายเปิด (Open_ended) ข้อมูลจากแบบสังเกตเป็นแบบเลือกตอบปลายเปิด (Check list)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากตัวอย่างประชากรในครั้งนี้ โดย

3.1 สุ่มแบบสอบถามไปยังผู้บริหารโรงเรียน และครูอนุบาลด้วยตนเอง และทางไปรษณีย์ ได้รับกลับคืนจากผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 229 ฉบับ และครูอนุบาล จำนวน 365 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

3.2 ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนและครูอนุบาล จำนวนรวม 59 คน และสังเกตโรงเรียนอนุบาล จำนวนทั้งสิ้น 23 โรงเรียน โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัว เป้าหมายและนโยบาย การส่งเสริมและสนับสนุน บทบาทครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ตลอดจนปัญหาในด้านต่าง ๆ ความคิดเห็น ความต้องการ และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ บทบาทครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และเสนอผล ในรูปตารางประกอบความเรียง

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์แบบสังเกตโรงเรียน วิเคราะห์ โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) จัดอันดับความคิดเห็น และเสนอเป็นตารางประกอบ ความเรียง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของครูในการส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของเด็กอนุบาล ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร
2. เป็นแนวทางที่จะช่วยครูให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตามบทบาทเพื่อการส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้อย่างสมบูรณ์
3. เพื่อเป็นข้อเสนอแนะและเป็นแนวทางสำหรับโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และหน่วยงานอื่นในการส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแก่นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลในการดูแลของตนต่อไป